

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
 Egész évre 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkézdve nyíltan részestínek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyílt tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal:

Nagyenyedi
 Könyvnyomda és Papír-
 áruházi részvénytársaság
 Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

A rágalom.

(L. I.) Csak minap voltunk tanui, hogy a nyilvános életben való szereplés milyen ádáz gyűlöletnek és rágalomnak teszi ki az embert, még a legnagyobbat is. A pártoskodás, tehát az ellentétes érdekek izgatja föl a dühösséget; ennek aztán a legműveletlenebb és legdurvább termése a rágalom.

Néha megtörténik, hogy romlatlan gondolkozásu emberek jó érzése felhaborodik egy-egy vakmerő és arcpirító ilyen jelenségen; de általános és hatásos visszatasítás csak ritkán esik meg. Egyébként pedig tenyészik a dudva titkon, sőtben, főképp a szemétdombok közül dugva elő csoda-termékeny nyújtványait.

Pedig ez a közkedveltségű növény a legmérgeesebb és legveszedelmesebb dolog a társadalmi életben.

Két ember beszél egy harmadikról. Az egyik rosszat mond felőle, mikor nincs jelen, s nem védelmezheti magát; a másik meg elhiszi, mielőtt bizonyítékot és czáfolatot hallott volna. Mindakettő bántalmat, sérelmet követ el, hát mögött, férfiatlanul, gyávasággal.

Némelykor bohóc-süveget tesz föl a rágalmazó s tréfa alakjában hintegeti a méreg magvait. Ekkor a legártalmasabb. A bűnök nem valami gyorsan ható méreg; ellenszerezéssel orvosolható is. De ha borral van keverve, nincs szer, amely ellene használna. Az észrevehetően ellenségeskedésből fakadó rágalmat tartózkodással fogadja a hallgató, nem is ad hitelt neki egyszerre; ha tréfába van burkolva, sokkal bizonyosabban megfogamzik. A vipera mérge is először kellemes izgékonytságot okoz; ez azonban csak arra való, hogy a vért gyorsabb mozgásba hozza s a gyilkos méreg az egész testbe átterjedjen.

Ha ártatlannak látszik is a rágalom, mint a kicsi kutya, melyet irigysége marásra ösztönöz; de két tulajdonság mindig megvan benne: az, hogy ártani akar, s mivel alattomosan teszi, ártani tud is.

Kis városok társas életét legjobban behalózzák ennek a disznóvénynak az indái. Minden ember ismerőse a másikkal; az életnek érzelmi és érdekellentétei a kevés embert jobban és gyakrabban szembeállítják egymással, mint nagy városban; s ha egyszer ez az ellentét megvan, a befőle támadt rosszakarat — kellő műveltség híján — az ellenségeskedés fegyvereit már nem igen válogatja. Így származik a durva lelkű és unatkozó embernek állandó kedvtelése, sőt nem ritkán egyedüli foglalkozása.

Kereskedő a vetélytársára, hivatalnok a felebbvalójára és tisztjára, asszony a barátnőjére szívesen vet egy kis darab sarat, ha nagyot nem vethet is. A bol-

tos friss pletykákkal traktálja vevőit, hogy annál inkább felkeressék. És ha esetleg belép, akiről diskuráltak, mind a legártatlanabb arczal mosolyognak és nyugodtan rágalmazzák tovább azt, aki éppen eltávozott. És mindig van olyan valaki, aki nincs ott.

Titokban terjesztik, sőt nem ritkán „becsületszóra“ adják tovább, hogy annál biztosabban tönkre tessenek a megtámadott becsületét. Ezért van, hogy mindenkit körülvesz a rágalom; de senkise védheti magát. Az udvariasság külső formái terjednek; de hiányzik belőlük a tartalom: a tisztelet.

Ha valaki vagyont szerzett, egyszer csak, senkise tudja: honnan? kibúvik a sző, s tovább száll a piacon, hogy bűnös uton gazdagodott meg. Ha valaki elszegényedett, ott van mellette a rágalom, hogy pénzért megkapható. Ha támadsz vagy védezz valakit: mindjárt azt kérdik, hogy mi érdeked van benne? Ha nyilvános életben nem fér szó tetteidhez és szavaidhoz: meggyanusítják maganéletedet. Semmi meg nem véd, sem a vagyon, sem a rang, sem a szorgalom, sem a közügyben kifejtett buzgóság, még a szegénység és feldhettelenség sem óalmaz meg a rágalomtól. Akik egymással összevesznek, épp úgy rágalmazzák egymást, mint akik egymással versenyeznek. S a rágalomnak s a rágalmazónak, valamint a hálatlanságnak s a hálatalannak nincs büntetése. „Pörbe fogod? Elítélik. Mégis neki hisznek. Megvered? Teged ítélnék el. Megölöd? Átkot mondanak rád. Nyilatkozol? Kinevetnek.“

Egy ellenszere van csak: az igazi műveltség. Az a műveltség, mely a rágalmat nemcsak tovább nem adja, hanem meg sem hallgatja; mert megvetéssel fordul el mindattól, ami intrikus, ami alattomos.

Országgyűlés.

A kongrua-javaslat képviselőházi tárgyalása magas színvonalon álló vitájának méltó keretét képezi Dr. Werner Gyula, a magyar-igeni választókerület képviselőjének kedden, április hó 19 én megtartott beszéde. Az idő rövidsége miatt nem közölhetjük e beszédet mai számunkban, de addig is, míg egész terjedelmében közzétessük, ez alkalommal is már helyén valónak találjuk a fővárosi sajtónak e beszédéről szóló beszámolóit közölni.

A „Magyar Ujság“ a következőket írja:

Wlassics miniszternek nagy hatást keltett szónoklata után nem kevésbé érdekes beszéd következett. A Werner Gyulaé.

A fiatal honatya, kinek rövid politikai pályáját jelen-

tős sikerek mértékkevei jelzik, mindjárt a beszéde elején egyszerre mélyen markolt az érdeklődésben és hatalmasan megragadta a kedélyeket.

Hatalmas tetszés között beszélt Werner, mindvégig nemzeti szempontból foglalkozva a javaslattal. Kemény, lesújtó, kíméletlen, de igaz és a magyarság forró szeretetének melegtől áthatott mondásai hatalmas visszhangot keltettek nemcsak a jobboldalon, hanem még az ellenzék egyes padjain is. A Haz gyönyörködött az erős argumentációban és a szónok lendületes, színes, szárnyaló előadásában, a melyben sűrűn előfordult egy-egy poétikus kép, megkapó hasonlat.

Lankadatlan, sőt fokozódó érdeklődés, sokszor megújuló tetszés között változta beszéde második feleiben a néppárt és a nemzetiségek szerelmének történetét az első gyöngéd kézzorítástól a szenvedélyes ölelkezésig.

Taps és eljenzés zúgott; a többség a miniszterekkel együtt gratulálva vette körül Werner Gyulát.

Az ellenzék „Esti Ujság“ így szól:

Eljenzés és taps zúgott fel a beszéd után. A szónokot többen üdvözölték, köztük a miniszterelnök. Az elnök öt perc szünetet adott.

A nagyenyedi ev. ref. egyházközség felirata a felállítatni szándékolt erdélyi ev. ref. egyházközségi hitelbank tárgyában.

Mint egyik előző számunkban már jeleztük, a nagyenyedi ev. ref. egyház képviselőtestülete f. hó 3-án tartott közgyűlésében határozatilag kimondta, miszerint az igazgatótanácsnak azon javaslatát, hogy Kolozsárrt az ev. ref. egyház közalapjaiból egy hitelbank állításának fel, nem fogadja el és megtagadó válaszáat feliratiilag indokolja. A kérdéses felirat egész terjedelmében a következő:

Méltóságos ev. ref. egyházközségi Igazgatótanács!

A mai napon tartott közgyűlésünkben tárgyalás alá vevén az egyháztanács előkészítő javaslata alapján a Méltóságos Igazgatótanács által f. évi február 10-iki üléséből 603. számú körirattal nagyenyedi püspöki vizsgálat alatt álló egyházközségünknek is vélemezés végett megküldött „alapszabálytervezetét“ a tervezett „erdélyi ev. ref. egyházközségi hitelbank részvénytársaságnak“, beható megfontolás után véleményünket ez ügyben a következőkben van szerencsénk megtenni:

Bármennyire fontosak előttünk is azon célok, amelyek megvalósítására szükséges anyagi eszközök a tervezett hitelbank jövedelméből lennének elrendők: számításba véve az alapszabálytervezet 7. §-ában az inté-

TÁRCZA.

Szép tavaszi estendéken . . .

Szép tavaszi estendéken,

Valahol a fajúvegen,

Szomorúan muzsikálnak;

A hegedű feszült hurja

Fájón sirja újra . . . újra;

„Sirtam eleget utánad!“

Lágy hangjára mély esendjéből,

Sűrű bokor rejtekéből

Fülemle is feltamad;

S olya sugár a falevélnék:

— Aztán soká elregelelek —

„Sirtam eleget utánad!“

A nőta már elhalt régen,

Csak a vízhang hozza hiven

Az utolsó akkordokat;

Felsőhajtók én is halkán,

S némán töredezi ajkaim:

„Sirtam eleget utánad!“

Bodó Béla.

Szemelvények

Szilágyi Farkas nagyenyedi ev. ref. lelkésznek az Alsófehér vármegye monografiája számára írt és az 1848-diki eseményeket tárgyzó munkájából.

A balászfalvi első népgyűlés.

A husvéti szünidőre szétoszlott balászfalvi tanulók április 30-án néhány ezer román paraszttal térnek vissza Balászfalvára, kiket népgyűlésre hívtak össze oda a környék falvaiból. A népgyűlés megtartása hatóságilag nem volt engedélyezve, de a fiatal román vezetők engedély nélkül is meg akarják azt tartani. A néptömeg 30-án (vasárnap) reggel a tanári hivatalától ítéletesen elmozdított Barnutz Simon eleibe vonul. Szekereből a lovakat kifogják s maguk huzzák be óriási kurjongatások között a később oly híressé vált agitátort a kis püspöki székvarosba, Balászfalvára. A bevonulás megtörténvén, az öreg Lemény után mennek s a tisztes öreg püspököt kényszerítik, hogy a népgyűlésen jelenjék meg. A püspök közéjük is megy, őket atyailag inti, hogy várják be a május 15-ikét, mikorra a főkoronászsék engedélyével gyűlés hivatott össze. Ekkor előterjeszhetik sérelmüket; megbeszélhetik a román nép érdekében szükségessé vált teendőket, de most oszol-

janak szét, térjenek haza tűzhelyeik mellé. A püspök intéseit a többség gúnyos nevetéssel fogadja s ahelyett, hogy szétoszlának, a püspököt durva módon kérdőre vonják, hogy miért hozott Balászfalvára katonákat? s minden tiszteletet felre téve gúnyolják, sértegetik; a műveletlen néptömeghez pedig lázító beszédekkel inteznek. Ezalatt Bánffy M. főispán a vármegyei alispán kíséretében Balászfalvára érkezik s a népet szétoszlásra hívja fel. A nép enged a felhívásnak s szétoszlak, de a bujtogatók folyton kiabálják utánuk, hogy ur dolgára még csak két hétig járjanak s ezen idő eltelte után földesuraiknak többé ne dolgozzanak.

A gyűlés szétoszlása után alig egy óra múlva kilép a püspöki rezidenczia udvarából az utcára egy számár. Teste mindenféle színű festékekkel bemázolva, fején püspöki süveg, nyakán egy tabla függ, melyről eme felírás leolvasható: „Eddig én hordottam neked a vizet, ezután te hordod nekem azt.“ A felcziczomázott számár a Lemény püspök vízfordó számara volt.*

* Lásd: „Egy gyulafehérvári polgár naplója az 1848-9. évi forradalom alatt.“

zet működési körül kizárt üzleteket, a banknak ezen üzletek biztosítékul szolgáló jótállási alapját, a jelenlegi és közel jövőben lényeges javulást nem ígérő gazdasági helyzetet, — nemcsak a Méltóságos Igazgatótanács által felkölteni czélzott vérmes remények feletti kételyünket, hanem valóban jogos aggodalmunkat vagyunk kénytelenek kijelenteni afelől, ha vajjon a tervezett pénzügyi intézet egyáltalán a siker reményével kecsegtet-e, és különösen nyújthat-e legalább jó darab ideig oly biztosságot, hogy annak részvényeibe közalapjaink, egyházaink és főiskoláink vagyonukat fektethessék, s abba vagyonunk felét betétként az 5% jövedelem biztos volta mellett elhelyezhessék?

Minden elfogultság nélkül, gyakorlati gondolkodással véve vizsgálat alá a tervezett pénzügyi intézet kizárt üzleteinek természetét és lehető eredményeit, lehetetlen azon meggyőződésre nem jöttünk, hogy az egyházi és iskolai betétek 5%-os kamatozásának biztosítása, az oly sokféle, a pénztári kezeléssel kívül különös szakismereteket, kereskedői érzéket feltételező ügyletek ellátására alkalmas személyzet, összeköttetések nagy költségei mellett igen csekély a kilátás számításba vehető jövedelmezőségre. Ezen állításunk bizonyításául bátrak vagyunk egyenként elbírálás alá venni a tervezett üzleteket.

A 7-ik § 1—4. pontjaiban feladatul kizárt jelzőkölcsönök adása, — konvertálása, községi, törvényhatósági kölcsönök nyújtása, — talajjavítási, közlekedési, építési vállalatok támogatásának jövedelmezősége már előzetes czáfolatát találja a Méltóságos Igazgatótanács kisérti iratában, melyben kénytelen elismerni, hogy az egyházkerületi közpénztár, — mely maga is egy pénzügyi intézet alakjában van berendezve, — már nem képes jövedelmezőleg elhelyezni kölcsönöit, azok az alkalmazni kényesült magas kamatláb mellett más intézetek által olcsóbb kölcsönökre konvertáltatván, rendre visszafolyanak. Szó se lehet arról, hogy az 5% kamattal biztosított betétekből ily kölcsönöket lehessen adni, midőn jelenleg bármely jelzálogi biztosítékkal bíró magánember, hatósági felügyelet alatt álló testület és jogi személy már 4% kamattal kap pénzt, s a támogatni czélzott talajjavítási és közlekedési vállalatoknak még az ily kamattal melletti pénz is föltötte drága. Nem marad tehát más mód az ily igényeket kielégíteni mint a nagy pénzügyi intézetek olcsó pénzügyi dolgozói. Igen, de ezen forráshoz ép úgy hozzá jutnak, ha hitelük, vagy a támogatni czélzott, egyének, testületek és vállalatok; és egyik se lesz oly önzetlen és nemeskedő, miszerint azért, hogy az erdélyi ev. ref. egyházkerület közvagyonára magasabb jövedelmet élvezhessen és egyházi nemes cselokat segíthessen, magát magasabb kamattal kölcsönrel terhelje; mivel a kezelési költségek és az 5%-os betétek kamattal biztosítására fordítandó hányad feltétlenül legalább egy százalékkal meg kell drágítsák a tervezett pénzügyi intézet által más pénzügyi intézetektől nyerhető pénz kamatlábát. Nem fogja tehát más az ily természetű kölcsönöket igénybe venni, mint az, ki a nagyobb intézetek által kívánt biztosítékokat nyújtani nem képes; illetőleg maradnak a kis kölcsönök, mi tekintetben már akkora a konkurrenzia, hogy bizony jelentősebb forgalomra kilátása nem lehet egy új intézetnek.

Lenne még ugyan egy harmadik pénzszerzési forrás, de már azt még csak gondolni se lehet, miszerint egy 200,000 forint alaptőkével bíró, s mint alább kimutatjuk, kockázatos üzleteket felülről pénzügyi intézet jelzálogleveleit a pénzpiacra el tudná helyezni.

Az 5. pont alatt üzletkörüli jelzett ingatlanok vásárlása és eladása teljesen magán viseli a kockázatos vállalat jellegét! Köztapasztalat, hogy csak a tulterheit, rosszul berendezett, kiélt birtokok kerülnek oly áron eladásra, hogy azok továbbadásából kedvező konjunkturák közt nyereségre lehessen számítani. Már most mi történik egy ily állapotban megvett birtokkal? Befektetéseket tenni nem lehet, — bérlő is — a birtok czélba vett tovább eladása miatt a bérlet elvesztése mindig feje felett függvény — nem akad; biztos az időközi nagy veszteség. (Nem elég példa a nagyszombori birtok?) Telepítő bankok csak nagy tőkével, s tekintve a törlesztési részleteknek minden határidőre nem biztosítható befolyását, csak állami garancia mellett alakulhatnak.

6. p. Önkéntes betétekre nagyobb összegben csak az intézet hitelének megszilárdulása után lehet számítani, akkor is a régi szilárd pénzügyi intézetekkel szemben magasabb betéti kamattal kedvezménye mellett, mi viszont a jövedelem rovására megy.

7. és 8. p. Pénztári jegyek kibocsátása, külföldi váltók, ércpénzek és nemes fémek adás-vétele, ki ismeri e tekintetben az erdélyi piac szükségletét, bizony csekély forgalomra nyújt kilátást. Mennyiben pedig az értékpapírok adása-vétele differenciára való borszei játékok megengedését és az arra való felhatalmazást is magában foglalná, az oly mérték-

ben veszélyeztetné az intézet szoliditását, hogy ily gondolatot eleve is kizártnak kell tartanunk.

10. és 11. p. Árukra, nyersterményekre való kölcsönadás, bizományi és szállítási üzletek elvállalása adhat — elismerjük — jelentősebb jövedelmet, de kerülhet épp olyan nagyobb veszteségre is. Ezen ügylet külön szakértő és jól megfizetendő személyzet alkalmazását igényli, mi csak nagy forgalom mellett fizeti magát, de hol van az ilyen fajta üzlet kockázatával szemben a fedezeti alap? Szabad-e a közpénzeket ilyen bizonytalan vállalkozásokban forgatni?

Mi végül a 12-ik pontban feladatul tűzött kézi zálog üzletet illeti, talán már nem jutottunk annyira „a czél szentesítési eszközöket” elvének egyháziunkban labrakapott alkalmazásával, hogy ily szükséges rosszként törvényesített uzsora-üzlet az egyházkerület aegise alatt, az egyház vallás-erkölcsi feladatai megtagadásával folytattassék?!

Ha tehát jól számbavesszük a tervezett pénzügyi intézet által czélba vett műveleteket, marad egyedül jövedelmező águl a kisebb pénzügyi intézetek jövedelmi forrása: a váltó- és visszeszámlítás. De itt is a konjunkturák épp a kolozsvári piacra valami kedvezőnek nem mondhatók. A kereskedői és iparos világ előtt nyitva van az osztrák-magyar bank legolcsóbb hitele; a föld-birtokos és honoratior osztály pedig, fájdalom, annyira túl van terhelve adóssággal, hogy nagy részüknek bizony már nagyon kevés hitele lehet. Ezen üzletág jövedelmének kellvő fedezeti a vallati 5% betéti kamatláb biztosítása mellett a többi üzletág esetleges veszteségeit és az üzlet tetemes költségeit; s jól utána gondolva annak is, hogy az erdélyi részekben az újabb időkben létesült pénzügyi intézetek már ugyszóval minden tért elfoglaltak és a könnyen nyújtott hitel által csaknem mindenkit hitele teljes igénybevételéig hajtottak: bizony-bizony jogosan felvethetjük azon kérdést, hogy a tervezett intézetre közgazdasági szempontból van-e szükség, illetőleg a régi, megszilárdult, jóhitelű pénzügyi intézetekkel szemben képes lehet-e nyújtani gazdasági előnyöket? A válasz aligha lehet igenlő! . . .

És szemben a kontemplált üzletkörrel kellő biztosságot nyújt-e, elegendő hitelalapot szolgálhat-e a 200,000 forint alaptőké? Kételkedünk hogy igen!

Még ha lenne is kilátás arra, hogy nagy pártfogással, némelyeknek talán áldozatkészségével is az intézet hosszú idő alatt életképessé küzdene ki magát, igen sok ideig minden jövedelem megfelelő tartalékalap képzésére lesz fordítandó s bizony az ápolni kívánt cselokra számításba vehető jutalék nem marad.

Szabad-e tehát ily gyenge alapokra fektetett, kockázatos műveleteket üzletkörbe felvevő pénzügyi intézetbe, annak megszilárdulása előtt, közalapok, egyházak és iskolák pénzeit bármily alakban, főleg az annak jótállási alapját képező részvénytőkébe befektetni?

Az egyházkerület mindnyájunk előtt föltett reputációja érdekében nem lehetünk a kockázattal járó pénzügyi műveletek barátai, s kötelességünk óvó szavunkat felmenni az egyházi pénzekkel való alapítási műveletek ellen.

Ha már a közpénzek kezelését és elhelyezését a köztörvények szerint megengedett módon a közpénztárban nem lehet az elvállalt kamatkötelezettségeknél megfelelő jövedelmezőség mellett keresztnél vinni, — igen egyszerű a segítség: méltóztassék a Méltóságos Igazgatótanács az Egyházkerületi Közgyűlésnek javaslatba hozni azt, hogy a közpénztár bevont tőkék a legszigorúbb ellenőrzés és felelősség mellett az illető egyházak és iskoláknak saját kezeltetésre visszaadásának. A vidéken, hol az emberek vagyoni viszonyait, hitelképességét jobban figyelemmel lehet kísérni, még megvan az alkalom a pénzt 5% kamatozáson felül is biztosan elhelyezni, s ami fő, rendre, ha kisebb részletekben is, de maradandó, örökbecsű és jövedelmező földbirtokokba befektetni, s mi kiváló figyelmet érdemel: a keblit kezelés eredménye bizonyosan az lesz, hogy az egyes egyházak tőkevagyonukat kizárólag saját czéljaikra jóval nagyobb energiával fognak növelni igyekezni, mint ha annak elérhető jövedelméből más cselokra is osztoznok kell.

És az ezen pénzügyi intézet megalkotására kiinduló pontul szolgálhat eszme: a kepevátsági alap létesítése is sokkal inkább elérhető az egyes egyházközségek által keblileg, mint ha az központilag létesítetik és a már meglévő tőkéket a közpénztárba beadják. Ha ez bekövetkezik, minden egyház a központra fog támaszkodni, s igen rövid időn el fog akadni az egyes egyházközségekben az ily irányú tevékenység, adományozás és gyűjtés jótékony forrása.

Bizony, ha keresztnél lehetne vinni rövid időn és előnyösen a központi kezelés megszüntetését, az ekként felszabaduló központi költségekből valószínűleg nagyobb évi járulékok kerülne ki egy a szegényebb egyházak részére képezendő kepevátsági alapra, mint a terve-

zett pénzügyi intézet jövedelméből és mellett még más egyházkerületi cselokkal megosztásra felajánlott 10% jutalék.

Miután az elérni kívánt czélok érdekében alapjában eredménytelen, sőt kockázatos vállalatnak látjuk a tervezett pénzügyi intézet létesítését, az alapszabálytervezet többi részei elbírálásába nem is bocsátkozunk; hanem még kijelentve, hogy a nagyenyedi ev. ref. egyházközség a tervezett pénzügyi intézetnek sem részvényeiből nem kíván részesülni, sem betevője lenni, mely tisztelettel maradunk a Méltóságos ev. ref. Egyházkerületi Igazgatótanácsnak a nagyenyedi püspöki vizsgálat alatt álló ev. ref. egyházközségnek 1898. apr. 3-án tartott képviselői gyűléséből

Gáspár János
főnökök, elnök.
János Sándor
ev. ref. pap, jegyző.

Színház.

Szombaton Varney szép, fulbemászó zenéjű „Kék asszony” operettje került színre telt ház előtt. Dicséretére válik Bokody társulatának, hogy e nehéz zenéjű, sok tanulmányt igénylő dalművet jó, összevágó előadásban adta. Erélyes és tapasztalt vezetésre vall a karnagy működése, ki énekeseit partitúrák elneklésében mindig a helyes mederben tartotta és zenei elkalandozásokat nem engedett meg. Radványi Pierre nehez szerepét jól játszta és szépen énekelte; az est sikerében őt illeti az oroszánrészt. A nők közül jól megállották helyeiket és szépen énekeltek Harkányi Gizella, Völgyi Ilon; játékaiban igen jó volt, de gyengén énekel Benedek. A többi szereplők többé-kevésbé jól megállották helyeiket.

Vasárnap Géczy kevésbé sikerült „A zördög mátkája” című népszínművét ismételték meg közepesen telt ház előtt.

Hétfőn zóna-előadásul, fel helyárrakkal, a nálunk már ismert „A gyimesi vadvirág-ot” láttuk zsufolt ház előtt. E darabot megnézni már Bokody alakításáért is érdemes. Alig hisszük, hogy széles hazában Csura Péter harangozó szerepét valaki jobban interpretálna, mint teszi ezt Bokody. Alakítása valóban kabinetalakítás; aratott is tömémentelen tapost. Balogh igen szépen énekel és kitűnően játszik; látszik rajta, hogy játéka teljes kifejlésében gátolja őt a kis színpad. Nagy színpadon, jó akusztika mellett, ugye neke, mint játéka sok élvezetet nyújthat. Szépen énekel és játszott Takács Mariska. Miklósi bohóckodott. Pompás alakítás volt a Laky Eugeniáé, Benedeké és Károlyiné.

Kedden az oly híressé vált Trilby-t láttuk; meg lehetőszen telt ház nézte végig az érdekes előadást és gyönyörködött a Bokody-pár játékában. Bokodyné (Trilby) és Bokody (Svengali) alakításai ismertek már közönségünk előtt és azok méltatásával csak ismétlésekbe bocsátkoznunk; elég tehát, ha ujjong is kijelentjük, hogy mindkettő kitűnő volt. Az új tagok közül beváltak Benedek (Billie), Farkas (Geckó), a régiek közül Károlyiné (Vinardné). Miklósy (Sandy) lehetőleg minden szerepét tönkre tenni iparkodik. Anyira sajátja a burlak komikum, hogy azt bármily hálás szerepért sem tudja, bár egy estére is, levetkőzni. A vidám, életvidor és kissé könnyelmű angol festő helyett egy teljesen érthetetlen, neveléses alakot ábrázolt, pedig a szerzőnek nem az volt a czélja, hogy Sandyt nevelésessé tegye, hanem hogy rokonszenvet ébresszen a fiatal bohém iránt minden könnyelműségével. Hozzá maszkja sem volt szerepéhez illő, — a második felvonás 8-ik jelenetében harlequin-öltözetben jelenik meg, bizonyára hogy lábainak szokott akrobata mutatványait, melyeket minden este bemutat, ujjong ismételhessen. Nos, miért engedi meg Benedek rendező e tulkapásokat? A szövegtől határozottan előírja, hogy Taffy, Sandy csörzö sipkával jelennek meg, rendes nappali öltözetükben, és mig Radványi eleget is tett e rendelkezésnek, Miklósi jónak látta egészben bohóckozni öltözködni. Hol itt a harmónia a szerep belső tartalma és a külső alakítás között? Mi azt hisszük, egy lelkiismeretes rendezőnek a figyelme ilyenekre is ki kell, hogy terjedjen.

Ennyit az előadásról. A színházlátogató közönség érdekében van még egy megjegyzésünk. Már két ízben, a „Kék asszony” és a „Gyimesi vadvirág” előadásain, megtörtént, hogy egy néhány fiatal ember hangos társalgásával zavarta az előadást. Ez semmi esetre sem helyes, mert a színházlátogató közönség azért megy színházba, hogy az előadást nyugodtan élvezhesse, és ez élvezetében szenved csorbát, ha zajjal, lármával háborgatják; reméljük tehát, hogy e két előadás zavaró incidense többé elő nem fordul.

Vegyes hírek.

Kérjük t. olvasóinkat hátralékos előfizetéseik gyors beiktatására.

A Veres kereszt egylet gyulafehérvári választmánya Majláth gr. őrnagy választotta elnöknek legutóbbi ülésében. Ez alkalommal tizenhét választmányi tag tiszteltet a püspök urnál és az elnökség elfogadására kérte föl. A püspök ur igen szívesen fogadta a küldöttséget, köszönetet mondott megválasztásáért és biztosította az egyletet erkölcsi és anyagi támogatásáról.

Csángók betelepítése. Szép idea megvalósításával foglalkozik most gr. Majláth püspök ur őrlésével. Mint az E-k jelenti. A bukovinai szegény katolikus csángók családjait szándékozik betelepíteni Erdélybe, s a családok közül Gyulafehérvárra is akar hozatni néhányat. A nemes terv megvalósulását szívből óhajtjuk. Csak hogy az E-k nem egészen igazat beszél, mert a püspök ur csak egyháziilag akarja a csángókat Erdélyhez csatolni, akikhez ki is küldte már Sebestyén Antalt. Gr. Zichy Nándorné pedig Istensegíts csángói templomának felszerelésére értékes, szép egyházi ruhákat küldött. Erdemes püspökünk az iskolákról is gondoskodni fog.

Jegyzőválasztás. A magyarigeni járáshoz tartozó vajasdi körjegyzőség segédjegyzőjévé a hó 16-án egyhangúlag és közfelkiáltással Andrei Silvius választott meg.

Adózó közönségünk figyelme. Nagy-Enyed város adóhivatala ez uton is felhívja adózó közönségünket, hogy az 1898. év. I. évfolyamára már esedékesse vált s egyéb kincstári tartozásokat a városi adóhivatalhoz 8 nap alatt annyival is inkább fizessék ki, mert ellenkező esetben a végrehajtás kellemetlenségeinek teendők ki magukat.

Háztulajdonosok figyelme. Tekintettel a beállott tavaszi szeles időre, városi rendőrségünk ez uton is felhívja a háztulajdonosokat, hogy udvarukon megfelelő vízmennyiséget tartsanak készletben, valamint a kemenczék és kémények takarítását ki. Miután pedig ezek ellenőrzése végett közelebből a rendőrség, karöltve a tűzoltó-egyesülettel szemlét fog tartani, felhívjuk polgártársainkat, hogy a felhívásnak annyival inkább tegyenek eleget, mert az ellen vétők szigorúan fognak büntetenni.

A Nagyenédi Könyvnyomda és Papírárugár r.-t. azon részvényesei, kik az igazgatóság által f. é. március 1-re megállapított határidő óta nem fizették be a részvényeik után esedékesse vált 25%-ot, felhívjuk, hogy az iránti kötelezettségüknek mielőbb eleget tenni sziveskedjenek.

A tűzoltóság köréből. A nagyenyedi önkéntes tűzoltó egylet ez évi rendes közgyűlésében elhatározta, hogy tekintettel a gyűlésre, mely az egylet fennállásának 25. évét jelzi, a gyűlés menetéről felveendő jegyzőkönyv a főparancsnoki megnyitó és titkári jelentéssel együtt kinyomassék és a tagok, érdeklődők és testületeknek megküldessék. A jegyzőkönyv elkészülvén, a nyomdának átadatott, hogy megfelelő alakban kiszedessék. A jegyzőkönyv így elkészülve a napokban fog szétküldetni a tagoknak, érdeklődőknek és a szomszéd testületeknek.

A kivándorlási ügynökségek ellen. A kivándorlási ügynökségek újabb megint erősen működnek Magyarországon s elárasszák az országot kivándorlásra buzdító nyomtatványokkal, s busás ígéretekkel ügynököket igyekeznek toborzani a néppel leginkább érintkezésben álló emberek: tanítók, korcsmárosok közül. Az ügynökségek főleg az amerikai San-Paulo államba csábítják s az említett állam ingyen szállítja őket. Ez igaz, de a kivándorlóknak családok földműveseknek kell lenniök s a család fő 45 évesnél, a nő 40 évesnél idősebb nem lehet, azonkívül még egy munkabíró családtagot kell magukkal vinni. Mind ezt pedig a községi előjárásnak kell hivatalosan igazolni. Az igazoló okmányt azonban a kivándorlási ügynökségek, hogy minél több kivándorlót szállítsanak, hamisítják s a kivándorlókra odakünn a legszomorubb sors vár. Perczel Dezső belügyminiszter a kivándorlási ügynökségek üzemelésének megállítására czéljából körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben felhívja figyelmüket ezekre az üzemekre s egyben utasítja őket, hogy a kivándorlási ügynökségek manipulációit gátolják meg, az ügynököket nyomozzák ki s a legszigorubb eljárást indítsák meg ellenük.

Telegdy Imre óras mai hirdetésére külön is felhívjuk olvasó közönségünk figyelmét. A fiatal törekvő és ügyes iparos most nyitotta meg üzletét és méltán számíthat városunk és vidéke közönségének pártolására.

A „Magyar Könyvtár”-ból, melynek sárgaszínű füzetait immár az egész országban ismerik és kedvelik, ismét öt szám jelent meg; ezek is, mint az eddigiek, érdekesek és értékesek. A 33. sz. Bourget három kitűnő elbeszélését tartalmazza a kiváló francia író legjobb gyűjteményéből, a „Recommandemens” cz. kötetből. A fordítás Hévesi Sándor tollát dicséri. A 34.

számmal új téren mozognak a Könyvtár kiadói: a jelenkori magyar líra egyik legkiválóbb képviselőjének, Szabolcska Mihálynak válogatott verseit adják tizenöt krajczárért. Modern költő munkáit még ily olcsón nem árusították a magyar könyvpiacra. A 35. sz. Turgenyev egyik leghíresebb munkáját közli: „Az ötödik kerék” című megragadó novellát, melyet Sz. Nogáll Janka ültetett át a vállalat számára. A következő, 36. sz. a magyar szónoklat egyik legszebb és egyúttal történelmi szempontból is legfontosabb remekét közli: azt a beszédet, melyet Kossuth Lajos 1848. július 11-én tartott a haderő megajánlása ügyében s melynek hatása oly óriási volt. Végre a 37. számban a tudomány egyik legkedveltebb népszerűsítője, Flammarion Camille jelenik meg magyarul „Csillagos Esték” címmel néhány rendkívül érdekes astronomiai sziklett fordította le az erre annyira hívatott Tóth Béla. Valóban ez az öt füzet újra bizonyítja, hogy a kiadók nem pusztá frázissal élnek, ha azt írják, hogy vállalatukat minden magyar házban örömmel fogadják látni és ki fogják szorítani vele a hasonló német vállalatokat, melyek ma is milliónyi példányszámban terjednek el Magyarországon. A legközelebbre ígért füzetek: Tóth Kálmánnak még eddig sehol meg nem jelent füzetekéről „A király házasodik”, a magyar népballadák anthológiája, Kozma Andor vig elbeszélései stb. Egy-egy füzet ára 15 kr, kapható a kiadó czégnél, Lämpel Róbert (Wodianer F. és fia, Budapest, Andrásy ut. 21.) és minden magyar könyvtárban. Az eddig megjelent füzetekről ugy a kiadó czég, valamint bármely könyvtár kívánatra ingyen küldi jegyzékeket.

Meteorologiai jelentés ápril 17-től ápril 20-ig.

Nap	Óra	Légnyomás 700+	Hő	Szél iránya és erőssége	Borulat	Csapadék	Hő max.	napi min.
17	7	68.2	+8.6	—	8	—		
	2	65.4	+17.8	S	10	—	+19.1	+4.0
	9	64.9	+12.2	—	10	—		
18	7	64.5	+8.0	—	2	—		
	2	59.5	+21.3	S	7	—	+21.6	+8.0
	9	59.9	+11.0	—	0	3.0		
19	7	64.0	+10.0	SW	7	—		
	2	62.6	+20.0	W	5	—	+21.5	+6.2
	9	65.0	+10.6	W	0	—		
20	7	67.9	+10.3	W	4	—		
	2							
	9							

Kilátás: Változóan felhős, meleg és egyelőre száraz.
* A légnyomás tenger szintére van állományozva. — Hő C° fokokban. Szél iránya: N = észak, S = dél, E = kelet, W = nyugat. Szél erőssége = 1—10-ig. Borulat fok = 1—10-ig. Csapadék mennyisége milliméterekben értendő. ● = eső, * = hó, ▲ = jég, △ = dara.

Közigazgatás.

Melyek a legjobb árpafélések?

(A magyarországi növénytermelési kísérleti állomás évkönyvéből.)
A magyarországi növénytermelési kísérleti állomás évek óta végez árpatermelési kísérleteket abból a czélból, hogy megállapítsa, melyek a legjobb árpafélések egy sörárpát, mint a takarmány-árpát illetőleg? Ezen immár évek óta forgó kísérletek eredményeként határozottan megállapítható, hogy a sörárpa vidékekre a „Hanna”, az alföldre pedig az „Illmiczi” árpa a legmegfelelőbb.
Nevezett állomás már múlt évli jelentésében döntött a Hanna-árpa mellett, 24 gazdaságban végzett termelési kísérlet egybehangzó véleménye alapján. Megtudandó azonban, hogy a nem eredeti, de helyben termesztett mag nem-e fajzik el, nem-e csökken természetlaga, bekérte azon gazdaságoktól az adatokat, melyek 1894-ben kaptak eredeti magot hazóta saját termésű magot vetnek. Összesen 18 gazdaságból érkezett jelentés, s ezen jelentésekben 16 esetben a Hanna javára két esetben ellene döntöttek a gazdák.
Ezen jelentések szerint a Hanna-árpa terméstebblete más sörárpákkal szemben mindenütt igen jelentékeny, helyenként 400—500 kg. is holdanként. Sehol sem tétetik említés arról, hogy a Hanna-árpa degenerált vagy elvesztette volna kora érést. Jó tulajdonságai tehát a harmadik év után is megmaradtak; tehát újból beigazoltatott azon ismételtel kifejezett nézet, hogy hazai viszonyaink között a sörárpa-vidékekre a Hanna-árpa a legmegfelelőbb.
A Hanna-árpához hasonlóan az illmitzi árpát is figyelemmel kísérte az állomás a termelés második évében is, mert az előző évek kísérletei után bebizonyult, hogy az illmitzi árpa különösen az alföldön bir-első-

rangu fontossággal, az állomás tehát főleg az alföldről igyekezett termés eredményeket beszerezni, hogy ezekből legyen megállapítható, vajjon az illmitzi árpa megtarthatja-e, s milyen mértékben, azon jó tulajdonságait, melyeknél fogva termelése az előző évek kísérletei alapján az alföldön nagyon ajánlatosnak mutatkozott. Ezen jó tulajdonságai: korai érés, bő termés a második évi termelés eredményei szerint is megmaradtak.

Tíz helyen történt összehasonlítás az illmitzi és a gazdaságban rendszeresen termelni szokott árpa között, a 10 eset közül 9-szer az illmitzi árpa termése jelentékenyen több volt; a termés-többlet kat. holdanként 44—648 kg. között ingadozott s négy esetben volt 300 kgmon felül a többlet termés, ami nagyszerű eredménynek tekinthető.

Mindezekből kifolyólag az állomás kimondja, hogy az alföldön, hol a klimatikus viszonyok a sörárpa-termelésre nem megfelelők, szesz és takarmány árpafélék közül bő termőségénél, korai érésénél és kevés igényénél fogva első helyen áll, termelésre igen ajánlható az illmitzi árpa, s kívánatos, hogy termelésre minél szélesebb körben felkaroltassék.

Csarnok.

A diva.

Írta: Julius Severus.

És legördült a függöny. Az utolsó előadásnak vége volt, a legutolsónak, a bucsu-előadásnak, melyen a közönségtől elvált két évtized leghíresebb és legjelesebb hangu énekesnője: a bálványozott Cornelia.
Két éve, hogy elvesztette hangját; több éve pedig annak, hogy elvesztette üdéségét, fiatalságát. S érezte, hogy a közönséget már nem tudja lebilincselni úgy, mint azelőtt, nem uralkodik a nézőterén. Igen, két éve már, hogy multjából elősködött és a közönség elismerése és tapsvihara, mely ha meggyengülten most is végigzugott a házon, a mult dicsteljes napjainak szövegét.

És a jelen? Az már nem volt dicsteljes többé. És éreztették is vele kritikussai, kik mindinkább sürgették a 20 éves jubilaris előadást, mely betetőzésül és befejezésül szolgálhatna a művésznő pályájának.

A diva végre is engedett jó barátainak, kik tiszteséges visszavonulást határoztak el számára. Egy fényes bucsu-előadás lett ez a visszavonulás, melyre a holdgyek estély-öltözékben s az urak feketében jelentek meg. A közönség helyeihez felemelt arakon juthatott és mégis megtöltötte az egész nézőteret. Az ezüst és zöld babér-koszorukat, csokrokat, virág-kosarakat, ajándékokat tuczatszámra adogatták fel neki az orchesterből és volt rengeteg taps, mely minden énekét megújráztatta. A közönség pedig újra, de utoljára lelkesült a művésznőn, ki azonban nem volt művésznő többé s csak a mult adózását rótta le a közönség talán azért is, mert nem kellett többé rágöndia a diva csekély értékű jelenén.

S legördült utoljára a függöny. Még egy taps zugott át a házon, melyre már nem huzták fel a kordinát, és a közönség kötelessége teljesítése által megkönnyebbülve kihuzódott a színházból. A művésznő pedig ott állt a hamis falak, a közelről piszkos, szürke színű díszletek között, koszorú és virágai közepette, s úgy vélte, hogy most, mikor elbucszott a színpadtól, a közönségtől, elbucszott az — élettől is.

Oh, mert megszokta az ő közönségét és ezeket a pókhálós falakat a szürkére mázolt díszletekkel s csak most látta, hogy a szürkére festett vászondarabokhoz hasonló szürke az ő élete... Ezeket kiserelik, ha elkoptak; ime, felváltják őt is. Tépelődik kesereg, ajkait összeszorítja, egész testében remeg, kétségbe esik s ott áll a színpadon, mint aki legkedvesebb halottját siratja. És az igazgatónak kellett oda jönnie, hogy lelkét mardosó tépelődéséből magához térítse.

— Drága Cornelia, itt nagy a légvonalat s te meghútheted magad. Jer, siessünk a tiszteletedre rendezett bankettre. Ezek miatt a lomok miatt ne aggódjál, majd haza viszik az embereim.

És karját nyújtja a művésznőnek, ki neki hangjával egykoron vagyon szerzett. De Cornelia agyában csak e gondolat tánczol: ez az üzlet-ember az ő bucsu-előadásának virágait lomoknak nevezte. Szárazon felel:

— Nem megyek el arra a bankettre, s ha épp elvállalja, megbizom, hogy kimentsem.

Azután még egy utolsó, kedves, fajda' mas, sokat mondó és érző pillantást vetve a falakra, kitámolygott a színpadról.

A szűk folyosón a kardaloslók várakoztak reá. Hangos öröm-zajjal fogadják s ő némán hagyta kezét, ruhája szegélyét csokolgatni, mialatt azt gondolta, hogy most már egyenrangúvá lett ezekkel a számadó teremtésekkel, kiknek azonban ha nincs is hangjuk, de van legalább fiataláguk...

Lemegy a csigaszerű lépcsőn. Lenn a multért legjobban hálás fiatal nemzedék várja, mely csak betűkből ismerte nagy művésztét.

És tombol az utca, alig ül kocsiába, kifogják a lovakat és úgy vonszolják haza, otthonába.

Leteszik a kapunál. A portás már várja és az ajtó csakhamar bezáródik mögötte. Otthon van kétségtelenül és nem várja senki, egy szerető lény sem, csak fizetett cselédei...

Milyen kietlenül s kegyetlenül rideg, vigasztalhatatlanul üres ez az otthon. És tépelődik, hogy szerezhetne itt békés megnyugvást, lemondást, enyhet adó vigaszt? Ha családjá válna!

Volt férje, de csapodár, gonosz, durva ember volt; ő ragaszkodott hozzá, szerette és mégis válnia kellett tőle, nem bírta ki romlatlan lelke és nőisége az ez emberrel való együttélést.

Igen neki nincs férje, nincs gyermeke. S most érezte, mit minden gyermektelen nőnek egyszer éreznie kell, anyaságtalanságát. Igen, ha ő most anyának mondhatná magát!

Feje szédül, vére lüktet s kinyitja az erkély ajtaját. Kimegy a levegőre. Künn az erkélyen belebámul az éjszakába. Nézi a széles köruton fel és alá siető örömlények szeretkezéseit.

Egyszerre egy sötét árnyék vonja magára figyelmét, szinte önkénytelenül tekint oda. Ugy három háznőre egy sarok-mélyedésbe női alak húzódik meg rongyokba burkolt kis csomaggal.

Az utca egy percze elélettelenedik. Lépés zaja nem háborgatja az éjszakát, a nő óvatosan kilép rejték-helyéből, a légszesz-lámpa ráveti fényét és a diva a színház egyik kóristánőjére ismer.

Cornélia lélegzetét visszafojtva várja, mit akarhat ez a leány? Talán a szeretőjét lesi? De a másik pillanatban látja a csunya valót. Ennek a leánynak anyasága van terhére és most kiteszi lelencznek az ő bűnös szerelme magzatját.

Igen, rongyokba burkolva egy kis csecsemőt tesz le az utcára s azután, mintha lelkiismeretén kívül már a törvény emberei is üldöznek, elrohan.

Pár pillanat, míg a művésznő megkövülten állt ott az erkélyen és a kelletlen anya már nem látható az utcán; elmenekült.

Gyalázatos tettének egyetlen tanuja, Cornélia, pedig szívéhez kapva kiabál ki az éjszakába:

— Istenem, megadtad a kárpótlást, a békés megnyugvást, az enyhet hozó vigaszt, megadtad, mert — anya leszek!

S rohant le cselédjével az utcára. Kinyitotta a kaput s rohant felvenni az utról a kitett porontyot, sietett keblére ölelni a kis siró-rivó csecsemőt, mely ezután be fogja tölteni lelke mélyét a lerombolt bálvány: a szinpad dicsőség helyett...

A boldogtalan divából boldog anya lett.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Henneberg-selyem

45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárainból rendeltek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyárral (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. — Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 1

1209—1898. szám

Hirdetmény.

Torda-Aranyos vármegye, torozskói járásban levő Bórév község határára a község tulajdonát képező tölgyes erdőből 50 kat. hold erdő területén termelendő első minőségű cserkéreg nyilvános árverezésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Az árverés megtartására határidőül 1898. április hó 30-ka d. e. 10 órája Bórév község-házánál tüzetik ki.

Árverési feltételek Torozskón a szolgabírósnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Torozskó, 1898. április hó 16-án.

1468 1—1

Asztalos Gábor, szolgabíró

2574—897. tkvi sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Pasty Juon, Gerasim és Netta végrehajtást szorodók elleni 339 frt 68 kr s jár. iránti végrehajtás ügyében Pupa Gerasim végrehajtást szorodók a besenyői 104. sz. tjkben A + 1. r. 356. hr. sz. ingatlanára 15 frt; a 2. r. 386, 387, 388 hr. sz. alattira 254 frt; az 5. r. 814 hr. sz. 196 frt; a 7. r. 1011, 1012 hr. sz. 52 frt; a 8. r. 1302 hr. sz. 82 frt; a 11. r. 437/1 hr. sz. 28 frt; a 12. r. 516, 517/1 hr. 195 frt; a 13. r. 887 hr. sz. 46 frt; a 14. r. 1309/3 hr. sz. 9 frt; Pasty Juonnak a besenyői 250. sz. tjkben A + 1. r. 517 hr. sz. ingatlanára 25 frt; a 2. r. 1579 hr. sz. 96 frt; Pupa Netta Ungurean Gavrilának a besenyői 251. sz. tjkben A + 1. r. 438 hr. sz. ingatlanára 22 frt; a 2. r. 886 hr. sz. alattira 4 frt; a 3. r. 1309/1 hr. sz. 40 frt; Vojk Iliának a besenyői 252. sz. tjkben A + 1. r. 437/2 hr. sz. ingatlanára 14 frt; a 2. r. 1309/2 hr. sz. 40 frt; s végül Pupa Sevestean a Gáboré kiskorúnak a besenyői 253. sz. tjkben A + 1. r. 1578 hr. számú ingatlanára 96 frt megállapított kiküldési árban a végrehajtási árverést elrendelte, hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi május hó 6-án d. e. 10 órakor Besenyő község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is el fogadják adni.

Árverési szándékok kötelesek az ingatlanok kiküldési árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átjuzgáltatni.

A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságtól.

Kelt Balázsfalván, 1897. szeptember hó 28. napján.

Preiszenberger,

kir. aljárásbíró.

1465 1—1

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynők, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával egy nagy pénzüntézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Confidentia” czimben Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V., Fűrdő-utca 4. sz. intézendők. 1404 5—5

Telegdy Imre órák és ékszerész Nagy-Enyeden.

Van szerencsém

óra- és ékszerüzletemre

a n. é. közönség-b. figyelmét felhívni.

Raktáron tartok fali-, zsebórákat és mindenféle ékszereket, ugyszintén chinai ezüst árukat.

Javításokat gyorsan, pontosan és mérsékelt áron eszközölök.

Uj óráknál 2 évig, javításoknál 1 évig jótállást vállalok.

Ékszereim a fémjelző hivatal hitelesítésével vannak ellátva.

Kiváló tisztelettel

Telegdy Imre

órák és ékszerész

Nagy-Enyed, főtér 10 sz.

1463 3—3.

Telegdy Imre órák és ékszerész Nagy-Enyeden.

Alsófehér vármegye királyi tanfelügyelőjétől.

1210—1898. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszter ur f. évi április hó 2-án 13.131 sz. a. kelt rendelkezéssel a vizaknai állami leányiskolánál szükséges helyeállítási munkák fogaatosítására 1226 frt 72 krt engedélyezett, mely munkálatok biztosítása céljából Alsófehér vármegye kir. tanfelügyelősege hivatalos helyiségében 1898. évi május hó 5-én d. e. 9 órakor nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

Az idegen kézzel írott, zárt ajánlatok 5%-os bánatpénzzel felszerelve f. évi május hó 5-én d. e. 9 óráig nyújtandók be a kir. tanfelügyelősegenél, hol a költségvetés és tervrajz naponként d. e. 8. órától 12 óráig az érdeklődő felek által betekinthező.

Nagy-Enyed, 1898. április hó 13-án.

Dr. Szabó Mihály,

kir. s.-tanfelügyelő.

1467 1—1

THIERY'S BALSAM
ICH DIEN

Egyedül valódi
balzsamot

(Tinctura balsamica)
nagyban és kiskisban csakis
THIERY A.
gyógyszerész
Prograda, Bohits mellett

Nagy minden tövadás alkalmilag legyen, ezután ezen hatóságilag bejegyzett védjegyot használom.

Valódi csak ezzel a kereskedelmi védjeggyel bejegyzett

zöld védjeggyel.

Balsamom teljes csomagolása a minták törvényes védelmében van.

A legrégibb, leghíresebb, legelőbb és legjobb népies hástörrel és szódafülszaggal, köhögéssel, tüdőgyulladás, gyomorgörcs, étvágytalanság, rossz íz, rosszaság, lehas, fejfájás, gyomorgörcs, fejfájás, szédülés, felfúvódás, mint különleg. alkalmazható, fogfájás, szájgyulladás, fagyárgátszók, égési sebek stb. ellen.

A hol nincsen raktár, ott külvárosiaknál rendeljünk csak a címen: An die Balsamfabrik des Apothekers A. Thiery in Prograda bei Bohitsch.

Ar Magyarország és Ausztria bármely postaiállomásra láttával egy hét portómentesen küldve: 12 kta vagy 5 duplafréggel ... 4 koronás ... 20 ... 30 ... 40 ... 50 ... 60 ... 70 ... 80 ... 90 ... 100 ... 110 ... 120 ... 130 ... 140 ... 150 ... 160 ... 170 ... 180 ... 190 ... 200 ... 210 ... 220 ... 230 ... 240 ... 250 ... 260 ... 270 ... 280 ... 290 ... 300 ... 310 ... 320 ... 330 ... 340 ... 350 ... 360 ... 370 ... 380 ... 390 ... 400 ... 410 ... 420 ... 430 ... 440 ... 450 ... 460 ... 470 ... 480 ... 490 ... 500 ... 510 ... 520 ... 530 ... 540 ... 550 ... 560 ... 570 ... 580 ... 590 ... 600 ... 610 ... 620 ... 630 ... 640 ... 650 ... 660 ... 670 ... 680 ... 690 ... 700 ... 710 ... 720 ... 730 ... 740 ... 750 ... 760 ... 770 ... 780 ... 790 ... 800 ... 810 ... 820 ... 830 ... 840 ... 850 ... 860 ... 870 ... 880 ... 890 ... 900 ... 910 ... 920 ... 930 ... 940 ... 950 ... 960 ... 970 ... 980 ... 990 ... 1000

Schützengel-Apothek Egyedül valódi **Százlevelű rózsakenőcs**

(Balsamum ex rosa centifolia)

A jelenben a legerősebben ható kenőcs.

deA. THIERY in Nagy antiszeptikus értéke van. Kifőzetten meggyógyítja a gylulást. Bármely régi külső bajnál és sebnél hatásosított eredménynyel van, legalább is javulást és a fájdalmak enyhülését idéni elő.

Két adagnál kevesebbet nem küldenek s a szállítást csak csomagolással vagy utánvétel csakulak. 2 tégely ára bérmentesen küldve és már betárolva a szállítótól és csomagolással 2 koronás 40 fillér.

Óvakodjanak hatás nélküli való hamisítottak vásárlásától és jól tessék ügyelni, hogy minden tégelyben bejegyzett legyen a fent látható védjegy és a cég címe: Schützengel-Apothek des A. Thiery in Prograda. Minden tégely hamisított stábilis van csomagolva. Százlevelű rózsakenőcs — hamisított és utánvétel a védjeggyel rendelésben törvényesen és szigorúan üldözöm, valamint a hamisítványok torzított is.

A hol nincsen raktár, ott külvárosiaknál rendeljünk csak a címen: An die Schützengel-Apothek und Balsamfabrik des A. Thiery in Prograda bei Bohitsch.

A szállítást csak csomagolással vagy utánvétel csakulak.

1411 15—44

Szivattyukat

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános czélokra kéz-, járgány- és erőhajtásra,

Tűzfecskendőket

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak,

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Biztmentesen működő pöczegödör-tisztító készülékeket, utcai öntöző kocsikat, sárkaparókat

— készít és ajánl a —

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár

Részvénytársaság (ezelőtt WALSER FERENCZ)

Budapest, VI., Külső Váci-ut 45.

1878 12—40

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.